N^RO 65.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 15. MAIA ROKU 1798 WE WTOREK

z Petersburga 23 Kwietnia.

Naszeburskiego muszkietyerow regimentu Półkownik Jzmaiłow otrymał rangę Generał Maiora, i Szefa Szlisselburskiego muszkietyerow regimentu. Sofiiskiego półku Kirassyerow Podpółkownik Xiaże Cicianow został Półkownikiem 1go Czuhuiewskiego Kozakow półku maior Borszczow Podpółkownikiem. Szlisselburskiego muszkietyerow regimentu Szef Generał Maior Graf Osterman mianowany Aktualnym Stanu Konsiliarzem.

Leibgwardyi Strzeleckiego batalionu Kapitan Porucznik Leichner został Półkownikiem. Oddalony ze służby Generał Maior von Brinken, znowu do niey przyiety.— Uwolniony od służby Artilleryi Podpółkownik Mercelius, znowu iest umieszczony w swoim batalionie. Woyska Dońskiego Maior Czernozubow przeprowadzony do Leib Kozackiego półku.

Kammeriunkrowie otrzymali stopień Kammerherow: Graf Orłow przy Dworze Jego Jmperatorskiey Mości, Graf Szuworow Rimnikski przy Wielkim Xiążęciu Alexandrze Graf Fersen przy Wielkim Xiażęciu Konstantinie; Zerebcow przy Wielkiey Xieżnie Annie Teodorownie; Kammerher Wielkiego Xiążęcia Alexandra Xiąże Ehor Holicin od służby uwolniony.

z Wiednia 25 Kwietnia

Wiadomości odebrane od granic Tureckich donoszą o zwycięztwie Passwana Oglou nad armią Sułtana. Ta z woyskiem Xcia Wołoskiego połączona mil 12. w tył cofnąć się musiała. Dowodzca buntownikow był attakowany przez 17. tysięcy żołnierza, lecz tak dobrze jak przyiol, że straciwszy zaraz na początku bitwy 800. ludzi ustępować musieli. Basza de Trawnilk na czele korpusu oddzielnego attak wspierać maiący, widząc poczatki niepomysłne, ukazać się nawet nie smiał na poboiowisku. Dalsze okoliczności nie wiadome. Passwan stoi teraz o mil 4. od Widdinu mocnemi szańcami zasłoniony. Większą dziś trudność mieć z nim będzie Porta Ottomańska. W zywność i ammunicyą na lat kilka ma bydź opatrzony.

z Londinu 24. Kwietnia z Gazety N. Hamburgskiey.

Rząd coraz usilniey pracuie nad przysposobieniem narodu całego do odparcia nieprzyiacielskiey napaści. Gdy zaś bespieczeństwo kraiowe naybardziey polega na spokoynosci wewnętrzney, Król Jmść w pismie niedawno przesłanym do Parlamentu żądał, ażeby prawo, Habeas corpus nazwane, na którym zasadzaią się swobody obywatelow Angielskich, zawieszone zostało aż do d. 1. Lutego r. 1799. Zezwoliło na to bez trudnosci zgromadzenie Prawodawcze daiąc Monarsze władzę nieokresloną aresztowania osob podeyrzanych.

Ta powolność Parlamentu dowodem jest oczewistym że pogłoski o spisku w Manchester odkrytym nie były fałszywe Powiadaią, że wchodzący do niego zamiar mieli, wydać nieprzyiacielowi miasta i porty nasze, zbuntować armią. Londin zapalić. Xiąże de Portland wydał temi dniami roskaz aresztowania więcey 200. osob 40. z Manchester zprowadza do stolicy, inkwizycye odbywaią się pilnie u nas i w Maidstone, gdzie przeciw 5. Irlandczykom stawili Ministrowie 100. świadkow.

Na przełożenie Ministrow że 110. tysięcy maytkow i morskich żołnierzy na flotcie Królewskiey służących liczbą dostateczną, nie jest do obrony powszechney, Parlament przydał ich jeszcze tysięcy 10. Wiele statkow nawet kupieckich armatami osadzać kazano; rzecz jest pewna iz za kilka tygodni, na brzegach i w portach naszych mieć będziemy zbroynych okrętow różney siły i wielkości więcey niż 4. tysiące, potęga przewyższaiąca ogromnością wszystkie, o których dzieie wspominaią.

Korpusy wolantaryuszow formuią się codziennie nowe. Celnicy stawią zbroynych ludzi 300. teatr Drurylane 100. poczta tysiąc, właściciele browarow Barclay i Perkins 80. Xiąże de Berry stanowszy w Londinie prezentowany Królowi Jmści, ofiarował osobistą usługę Hrabiego d' Artois i wszystkiey Szlachty Francuzkiey z Oyczyzny wygnaney ku obronie Królestwa. Z tych wszystkich okoliczności

wnieść łatwo, jak straszne bydź muszą teraz wydatki skarbowe, na utrzymanie siły morskiey i lądowey.

Czerpa ze wszystkich zrzódeł pierwszy Minister; kontribucye dobrowolne przyniosły blisko million 100. tysięcy FS. Lecz gdy te nie wystarczaią publiczney potrzebie narodu, udał się P. Pitt do zaciągania długow dawnym obyczaiem, i z Bankierem Boyd umówił się na 17. millionow Za każde 100. FS. gotowizną, gdy dziś papiery tracą od sta 52. dać musiano assygnacyą na 200. i coś więcey; tak dalece, że gdy w pomyślnieyszych czasach papiery powrócą do ceny dawnieyszey, pożyczaiący więcey 100. procentow czystego zysku mieć będzie.

Chociaż te warunki są bardzo uciążliwe, nikt przecie narzekać nie śmie, owszem przez wzgląd na okoliczności teraznieysze, każdy namienioną pożyczkę sądzi bydź zyskowną skarbowi. Na tey nie przestaiąc pierwszy Minister doniosł Parlamentowi, iż wkrótce potrzebować jeszcze będzie 4. millionuw FS. w gotowiznie, 2. w billetach skarbowych. Zadney na to nie było oppozycyi, większe nawet ofiary czynić gotowi są Anglicy, bo im o zachowanie narodu dziś idzie.

Dwa inne bille przyioł bez trudności Parlament pierwszy pozwala Królowi Jmści przesyłać pieniądze do Irlandyi, i pożyczyć temu Królestwu 2. milliony FS. drugi zabrania płacić Kapitały lub procenta od Anglikow należne Szwaycarom. Z Irlandyi, coraz okropnieysze wiadomości odbieramy; zagęściły się w nieszczęsliwym kraiu łotrostwa, mordy, i rozboie; utarczki między insurgentami i woyskiem Królewskim są częste; wiele Hrabstw dotąd spokoynych zbuntowanemi ogłoszono.

Bill zaprzedania podatku gruntowego na lat 40. czytano w Izbie niższey raz drugi, wiele przeciw niemu mówiła swoim zwyczaiem Oppozycya, dowodząc, że narod nic nie zyska, że w nagłey potrzebie zapłacony z góry podatek znowu płacić będzie, lub inny pod nowym nazwiskiem na mieysce tego postanowiony; że się przeciwi prawu i Konstitucyi. Gruntownie odpowiedział na wszelkie zarzuty pierwszy Minister, i pokazał że na przyięciu lub odrzuceniu proiektu zbawienie lub upadek polega W. Britannii; ta uwaga wszystkich nakłoniła; bill został przyięty.

Sessya Izby niższey, gdy prawo Habeas corpus miano zawiesić, była ciekawa. Czytano naprzód list Królewski, w którym donosi Monarcha, że śpieszne do wylądowania gotowości w portach nieprzyiacielskich czynione znać daią o bliskim W. Britannii napadnieniu; do czego zagrzewaią Francuzow Malkontenci, zdrayce, i niektóre towarzystwa Angielskie Król Jmć ruszył w pole całą Kawaleryą; milicyom stosowne roskazy iuż są wydane.

Słowem użyie Monarcha zupełney władzy, iaką mu dał Parlament, ku obronie narodu; lecz potrzeba koniecznie ażeby Reprezentanci nie mieszkaiąc zatrudniali się wynalezieniem skutecznych śrzodkow na powściągnienie zuchwalstwa Malkontentow i nieprzyiacioł domowych. Po przeczytaniu listu Królewskiego, z niemałym zadziwieniem strony Ministeryalney, oppozycyi, i przytomnych obywatelow, zabrał głos P. Sheridan.

Tak chce, rzekł, nasza Konstitucya, ażebysmy Królowi Jmci władzę dawali nieokreśloną, w niebespieczeństwie wielkim, gdy rzecz idzie o zachowanie swobod i własności narodowey. Głośno i z serca chwalę i potwierdzam wszystkie ustawy Parlamentowe do tego celu wymienione. Nad tym się iedynie zastanawiam, że lud Angielski stoiąc nad przepaścią, nie pokazuie więcey, ochoty, gorliwości i zapału; nie mówię żeby to skutek był niewierności lub nienawiści ku rządowi; lecz nie miła mi iest ta oziembłość.

Przed podwyższeniem podatkow trzeba było lud z letargu przebudzić śmiertelnego zapalić patriotyzm; dobrowolne ofiary byłyby nierównie obfitsze. Lecz i teraz nie wątpię, że iak tylko krwie kropla się przeleie na ziemi naszey, nie przyiacielskim orężem, lud pozostanie, okaże dzielność i odwagę godną przodkow swoich, godną wiekow starożytnych kraiowey historyi. Nie byłem dotych czas Francyi nieprzyiacielem bom nie widział potęgi tego narodu, codziennie wzrost biorącey ogromny.

Dziś, gdybyśmy nawet rząd Monarchiczny przywrócić zdołali, nie zmnieyszą swych pretensyi Republikanie, zechcą zapewne Ren mieć za granicę, panować u Batawow i Szwaycarow, utrzymywać się przy zdobytych kraiach w Niderlandzie i we Włoszech. Przeciw takiemu nieprzyiacielowi, Anglicy, co wam chce wydrzeć panowanie nad Oceanem walczyć winniśmy do zgonu, tu zginąć lub zwyciężyć potrzeba koniecznie.

A chociażbyśmy w tey walce upaść mieli, niech przynaymniey zasłużemy przed światem na szacunek. Rzym i Spartanie dobiiali się o chwałę; lecz kto na woynach zebrawszy laurow wiele, woiować nie przestaie, ten nie iuż o wolność walczy, lecz flotty nasze, skarby, rękodzieła, i polityczne znaczenie zniszczyść zamysla; ten śmiertelną Angielskiemu narodowi woynę zapowiada.

Bądźmyż więc wszyscy sercem i duszą ziednoczeni stańmy wszyscy do iednego pod znakiem naszey Kostitucyi;

niech rolnik uczony rzemieślnik, i manufakturysta weźmie się do broni; niech uzbroi się lud cały na obronę domow i własności; od Lordow zaczowszy do ubogiego kmiecia ani dzielność i przemoc nieprzyiacielska, ani podłość nasza nie obalą W. Britańni; sam tylko niedostatek wycięczyć może Anglikow.

Jeśli nieprzyiaciel pod żadnemi warunkami pokoru przyiąć ofiarowanego nie zechce, rzućmy się do rospaczy, niech pozna nakoniec iak ogromną iest W. Britańnii siła na ładzie i morzu. Pokoiu wszyscy pragniemy; lecz gdy woyska Francuzkie staną na ziemi Angielskiey nie czas o negocyacyach rozmyślać na ten czas spisalibyśmy się na zgubę naszą i upadek; cnota, iedność, stałość, i patriotyzm narod niezwyciężonym uczynią.

Anglicy iest nas 8 millionow. Gdybyśmy iedynie w negocyacyach pokoy i zbawienie znaleść mieli, nie tylkobysmy zgineli, owszem tego pokoiu i zbawienia stalibyśmy się niegodnemi. Narod wielki orężem pokoy znaydzie. Nie byłem ani też iestem przyiacielem naszych Ministrow; ganiłem zawsze układy ich polityczne; lecz byłbym z ludzi naypodleyszy gdybym nie miał się przyłożyć z duszy całey do obrony kraiu.

Nie podobaią mi się podeyrzenia i inkwizycye po kraiu rozsiane celem odkrycia zdrayców, i do spisku wchodzących takowy postępowania sposob rzuca nieufność w narodzie gasi zapał powszechny Straciliśmy nieszczęściem Jrlandyą; zapytać iednak potrzeba, czyliśmy się sami nie przyczynili do iey zguby.

Odpowiedział pierwszy Minister; Słysząc tak silną, tak przekonywaiącą wymowę, która tchnie czystym przywiązaniem ku Oyczyznie potrzeby nie widzę długiego mówienia. Widzę że P. Sheridan odmienił swóy myślenia sposob w okolicznościach politycznych; cieszę się z tąd nieskończenie iemu zaś i narodowi winszuię tey przemiany. Ziściło się więc wszystko co Ministrowie dawno mówili o Francuzach.

Usprawiedliwieni dziś iesteśmy przed obliczem narodu; słuszną rozpoczowszy woynę do końca prowadzić więc musiemy. A ieżeli, iak mowił P. Sheridan straciliśmy nieszczęściem Jrlandyą teraz, przyczyna straty iest fakcya silna i potężna, woiuiąca pod hasłem bezbożnych i niszczących prawideł, które w tey nawet Izbie od wielu, między stronnikami oppozycyi, nie raz obrońcow znalazły.

Ofiarować ugodę Jakobinom Królestwo niszczącym, byłoby toż samo co czynić kapitulacyą haniebnie z woyskiem Francuzkim na ziemi naszey rozłożonym, aż nad to wielka iest prawda, że zdrayce i krzywoprzysiężcy przez rząd wyśledzeni, głośno nieprzyiacioł do Anglii wołaią, chcąc wywrócić kwitnące Królestwo ich obietnicami zwiedziony Direktoryat, zachęca do wyprawy niechętnych żołnierzy; uzbraia statki po tylu klęskach pozostałe.

Admirał Strachan powrócił do Portsmouth, zostawiwszy przed portem Havre kilka fregat na obserwacyą obrótow nieprzyiacielskich. Lord Seymour z 5 okrętami odpłynoł do flotty Admirała Bridport; ponieważ odebrano wiadomość, że w Brest Francuzi gotuią się do wyiscia pod żagle. Xiąże de Clarence ofiarował Admiralicyi usługę swoią, podeymuiąc się kommenderować eskadrę do strzeżenia brzegow przeznaczoną.

Z wyspy S. Domingo niepomyślną wiadomość odbieramy, że armia Francuzka z Murzynow złożona w przewyższaiącey sile wpadłszy do kraiu orężem naszym zaiętego, przymusiła woysko Angielskie opuscić wszystkie stanowiska od Cap Nicolas do Mole. Lord Camelford sądem woiennym u Fort Royal na wyspie Martinice za niewinnego został ogłoszony. Przebił on w roku zeszłym Porucznika okrętowego Peterson za wyraźne i iawne nieposłuszeństwo rozkazom wodza swoiego.

z Paryża 26. Kwietnia z Gazety Berlińskiey.

Generał en chef Buonaparte wyiechał do Toulonu, artiści i ludzie uczeni, ktorzy do wielkiey wyprawy należeć maią, udali się do tegoż miasta. Na flotcie zabrano liczbę znaczną drukarzow, prass, i druki Greckie i Arabskie. Admirałowie: Blanquet, Duchaila, Villeneuve, staneli iuż w porcie pomienionym Do tych czas nie ma pewności czyli Plewille zechce się przychilić do żądania Dyrektoryatu, i przyiąć administracyą sił morskich Rptey.

Z rapportow urzędowych Kapitana Muskin pokazuie się że w bitwach pod Havre kilkakroć stoczonych, jakożkolwiek przewyższaiące były siły Angielskie, nasze statki żadnego uszczerbku nie odniosły w ludziach; co przypisać trzeba płaskiey i nie wiele nad wodę wzniesioney onych budowie. O wyprawie, którą do wysp Marcou przedsięwziąć miała wysłana z Cherbourg flottilla, nie ma żadney pewności.

Regnaud coeur de lion nazwany, przedtym piekarczyk, i Ronsoux niegdy tkacz, w czasie domowych zamieszań dowodzcy Szuanow, z okrucieństwa nad innych sławni i straszni, są dziś pod aresztem. Kupcy w Cap Français na wyspie S. Domingo mieszkaiący piszą do przyiacioł i znaiomych, wzywaiąc ażeby handel zaniedbany ożywić usiłowali, stan osady chociaż nie iest, jak był przed woyną kwitnący, wielkie jednak zyski obiecuie okrętom, przywożącym płótno, sukno, wino, i żelazo.

Trudno jest opisać zamieszania panujące na teraźnieyszych elekcyach Reprezentantow ludu. Nie wiele takich Departamentow, gdzieby rozdwoienia nie było. Zgromadzenie prawodawcze wiele czasu strawi na rozsadzeniu gorszących sporów. W Prowincyach południowych, gdzie umysły naybardziey wzburzone były, nie przyszło przecie do krwi przelania, co przypisać należy staraniu, radzie i pogróżkom Generała Collin.

U Lorda Bristol Biskupa de Derry mieszkaiącego w Rzymie znaleziono korrespondencyą, z nieprzyiaciołami Rpltey podeyrzaną; między innemi pismami jest plan Włoskiey kampanii, opisanie dokładne sił naszych na morzu Adriatyckim, rozmaite odezwy do narodu Francuzkiego, zachęcaiące do wskrzeszenia Monarchii. Wspomniony Biskup zaprowadzony jest do Ferrary, gdzię rada woienna sądzić go będzie.

Dzienniki nasze dowodząc łatwość wyprawy Egiptskiey do ktorey według odgłosu powszechnego czyniemy przygotowania na południu, twierdzą iż w tym kraiu znaydziemy 24. rządzących Beiow 8. tysięcy niekarnego żołnierza, żadney twierdzy, ani też artilleryi. Powaga Sułtana nic nie znaczy, można będzie odnowić zasypane kanały, ułatwiaiące żeglugę z morza srzodziemnego na czerwone, Alexandrią i suez uczynić składem towarow Indyiskich opanować Sirią, &c.

Do nowego Zgromadzenia Prawodawcow naszych, naywięcey obrano teraz reprezentantow, ktorzy albo już zasiadali w sławney konwencyi, albo sprawowali urząd Kommissarżow władzy wykonawczey. W niektórych Departamentach umysły tak były roziątrzone, iż Elektorowie zaięci kłótnią, wzaiennym siebie czernieniem &c. nie obrali reprezentantow, sędziow, &c. tym czasem dzien prawem przepisany upłynoł; rozeyść się musieli; a Direktoryat według bronienia Konstytucyi. Urzędnikow mianować będzie.

Powiadaią że Baron de Stael ostateczną doebrał nominacyą od Dworu swoiego na dostoyność Ministra Pełnomocnego w Paryzu. Za dni kilka ma bydź doswiadczenie balonu, z wysokości nadpowietrzney nieustannie wybuchaiącego ogień, kamienie, i narzędzia żelazne. W Bordeaux łagodnym sposobem zebrać potrafiono 2500. maytkow; tych rząd zaprowadzić spiesznie kazał do Brestu, Rochefort, i Tulonu.

Xiąże Pokoiu d. 6. t. m. był jeszcze w Aranjuez; oddalenie jego z Ministerium zda się było dobrowolne Król Jmść Hiszpański wielkie oświadcza względy; wkrótce ma wyiechać do Madritu złożywszy urząd Półkownika gwardyi Szwaycarskiey. Z Brestu d. 15. wyszła pod żagle eskadra z 3. okrętow liniowych i 2. fregat złożona. Poseł Rpltey Rzymskiey Justiniani przybył do naszey stolicy.

z Lisbony 30 Marca z Gazety Leydeńskiey.

Xiąże de Waldeck Generał en chef kommenderuiący zbroyną na lądzie siłą Portugallii, wyiechał na zwiedzenie granic, opatrzenie wywozow, i przygotowanie wszystkiego co uzna bydź potrzebnym do obrony Królestwa. Armia Portugalska stoi czekaiąc na pierwsze do marszu skinienie; równą gotowość widziemy w regimentach Angielskich i emigrantow; te wszystkie są dopełnione, i należycie oporządzone do zagaienia kompanii w przypadku.

Generał Stuark Wódz naywyższy armii posiłkowey, d. 17 przy parolu wspomniawszy iak Officyerowie 12 regimentu lekkiey dragonii, gdy się znaydowali w Civitavechia, w nadgrodę karnosci i zachowania się przystoynego, zaszczyceni zostali medalami Oyca S. roskazał wszystkim nosić pomienione medale na dowod szwanku, i politowania nad losem nieszczęśliwym tego Monarchy, który w wieku nawet podeszłym umie znosić mężnie przeciwno. Nuncyusz o tym uwiadomiony, złożył dzięki Generałowi Stuart, w wyrazach nader pochlebnych dla narodu Angielskiego nazywaiąc W. Britannią nadzieią Europy.

z Rzymu 9 Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Z Civitavecchia wiadomość odbieramy, że do pomienionego miasta zgromadzaią się nieustannie lądem i morzem woyska Francuzkie. Generał Desaix z tąd wyiechawszy stanoł na ich czele; ma należeć do wielkiey i taiemney wyprawy zgotowaney w Genui pod kommenda Generała Baraguey d' Hilliers. Ponieważ zaś Generał Desaix ma przywodzić prawemu skrzydłu armii Angielskiey, z tąd wnosiemy ze wyprawa do W. Britannii nie wprzód nastąpi, aż flotta na morzu śrzodziemnym uzbroiona złączy się z Breteńską.

Za rozkazem JX. Passeri Arcy-Biskupa Larisseńskiego, Vicesregenta w interessach Duchownych, przez cały tydzień wielki wszystkie obrządki święte w Rzymskich Kościołach odprawowały się dawnym obyczaiem. Kardynał Altiery złoży Kapelusz Kardynalski.

№ 65.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 15. MAIA ROKU 1798. WE WTORBK

z Madritu 6 Kwietnia z Gazety Berlińskiey.

Nie mamy ieszcze nic pewnego w Ministerium Hiszpańskim, po oddaleniu się Xcia Pokoiu. Obowiązki do urzędu iego niegdy przywiązane sprawuie Saavedra; tenże zarządza interessami Skarbowemi: Hrabia de Cabarrus powrócił z Paryża; nie potwierdziła się pogłoska, wzywaiąca go do Ministerium. Tym czasem Król Jmć, roztrząsnowszy pretensyi sprawiedliwość, kazał wypłacić Hrabiemu w Jndyi półtora milliona liwrow.

z Mediolanu 16 Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Jest mowa o wielkich odmianach nastąpić wkrótce maiących w Ministerium i rządzie Cisalpińskim. Minister policyi Sopranzi na roskaz Direktorow ustąpił mieysce obywatelowi Guicciardi; ów zaś ma bydź Sekretarzem u Marescalchi Ambassadora w Wiedniu naszego. O rozruchach Piemontskich nie ustaią pogłoski; buntownicy zaszczepić mieli drzewo swoie w Asti, Arona, Jntra, Pallanza, Serravalle; lecz o tym trzeba czekać pewnieyszego, niżeli są dzisieysze, doniesienia.

Ponieważ skarb RPtey Cisalpińskiey nie w tym iest stanie, ażeby mogł wypłacić summy Francuzom należne za artilleryą i ammunicye nam ustąpione; Generał en chef Brune osadził, i za rzecz uznał konieczną, ażeby Direktoryat dług zaciągnoł u bogatszych obywatelow Medloianuj którym dla pewności summ pożyczonych wydane będą wexle. Szef Generał Sztabu armii Leclerc przywiodł iuż do skutku roskaz wodza swoiego; dług wynosić będzie million 800 tysięcy liwrow.

Według listow z Malty pisanych, eskadra Francuzko Wenecka płynąc z Corfou, do Toulonu, zastanowiła się nieco przed tą wyspą; dwa okręta uszkodzone wbiegły do portu, gdzie im W. Mistrz wszystkiego dostarczyć kazał czego potrzebowały do naprawy. Admirał Brueys Konsulowi RPtey zalecił podziękować za tę gościnność W. Mistrzowi.

z Wenecyi 18 Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Z Florencyi wiadomość odbieramy, że w tym mieście odkryto spisek obrzydły przeciwko W. Xiążęciu. 60 osob aresztowano, po większey części Rzymian i Cisalpinow. Minister Francuzki Jakobi przez notę powinszował W. Xiążęciu; który wysłał nie mieszkaiąc Margrabię Manfredini do Wiednia.— Kardynał Mauri tu przybył tak przebrany, że go poznać nie można było, tym sposobem uszedł niebespieczeństwa. W Neapolu ogłoszono, rządowe kupcom doniesienie, iż okręty woienne stoią w gotowości, przeprowadzać maiąc statki kupieckie do rozmaitych portow. Z tąd wnosić można że boiaźń woyny między Francyą i Królem Jmcią Dwoch Sicilii próżną była.

z Bruxelli 21. Kwietnia z Gazety Berlińskiey.

W 9. Departamentach Belgickich nay więcey obrali Elektorowie rodowitych Francuzow Reprezentantami ludu w zgromadzeniu Prawodawczym. Wolność sprawowania obrządkow religii u nas dawniey ogłoszona, i zaręczona aktem Konstytucyinym, w małym jest względzie u Kommissarzow Direktoryatu. W tey stolicy dwa ledwie Kościoły są otwarte; S. Guduli wspaniałą bazilikę na przedaż wystawiono toż samo dzieie się z innemi. Wszystkie groby ściśle rewiduią rzemieślnicy, spodziewaiąc się znaleść skarby w nich ukryte; a nic nie znalazłszy, kości nawet i prochow rozrzuconych swawolnie ziemią przykryć niechcieli.

z Leydy 27. Kwietnia z Gazety Leydeńskiey.

W Poniedziałek d. 23. t. m. we wszystkich Prowincyach Batawskich odprawiły się zgromadzenia pierwiastkowe. Nie chcąc Direktoryat, ażeby akt Konstytucyiny został odrzuconym, jak roku zeszłego, szczupley garstce obywatelow do rządu ustanowionego przywiązanych, dozwolił głosować. Tym sposobem bez żadnego zamieszania, zgiełku i trudności; konstitucya

wszędy przyięta. W miastach nawet dość ludnych, ledwie kilkadziesiąt osob do zgromadzenia wpuszczano. Garnizony całe przytomne były obrządkowi, i konstitucyą pochwaliły.

z Rastadu 23. Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Do tych czas Pełnomocny Minister Cesarza Jmści oboiętnym okiem zdawał się poglądać na negocyacye; noty Ministrow Francuzkich przyimował, Deputacyi Rzeskiey kommunikował, i odpowiedzi oney przesyłał. D. 18. gdy Deputacya pisała ostatnią notę, w którey oświadcza się nie wprzód przystąpić do sekularyzacyi, aż odbierze rezolucyą na 18. punktow dawniey podanych, co za radą Posła Hannowerskiego uczyniła, prosiła Cesarskiego Ministra, ażeby notę pomienioną sankcyonować raczył. Uczynił to Hrabia, i nadto sankcyonował dwie inne noty które ostatnią poprzedziły.

z Stuttgardu 24. Kwietnia z Gazety Berlińskiey.

Według ostatnich listow Wiedeńskich i wiadomości ze Włoch odebranych, spory zachodzące między Francyą i Dworem Neapolitańskim zupełnie są zagodzone; cofnienie woysk Austryackich z Tirolu Włoskiego zdaie się potwierdzać tę wiadomość. Rzecz jest niewątpliwa, że przygotowania Francuzkie w portach Srzodziemnego morza nie maią w zamiarze Neapolu, siły morskie i lądowe, wychodzące z Toulonu, Genui, Ankony. Bastia, i Civitavecchia, przeznaczone są do Portugallii, zkąd przeydą do Brestu na wyprawę Angielską.

Od granic Szwaycarskich 22. Kwietnia z Gazety Berlińskiey.

Według listow pisanych z Zurich, mieszkańcy Cantonow: Schwitz, Zug, i Glaris na powszechnym zgromadzeniu obowiązali się przysięgą d. 16. i 17. bronić całemi siłami Konstitucyą przodkow swoich. mieszkańcom Cantonu Zurich napaścią zagrożono. Na wielu mieyscach powstaią rozruchy, widziemy bliskie podobieństwo domowey woyny. General Schavenbourg całe woysko zciągnął do Berne; maiątek rządcow dawnieyszych odpowiadać maiący za nałożoną 15 millionow kontribucyą, pod sekwestr wzięto.

z Moguncyi 23. Kwietnia z Gazety Berlińskiey.

Dziś rano General en chef Hatry wysłał gońca do Paryża prosząc Direktoryatu o przysłanie roskazow do okoliczności stosownych; tym czasem w armii czynią się przygotowania wielorakie, rozciągaią diwizye nad rzekami Lahn i Nidda, obieraią wygodne stanowiska, &c. W naszym garnizonie powstał rozruch. Dziś z południa za nową bramą żołnierze bić się nawet poczęli. Ruszono kawalerya, która nie bez trudności porządek przywróciła. General Chateauneuf przedsięwziął srzodki naydzielnieysze dla utrzymania porządku i spokoyności powszechney.

z Strasburga 23. Kwietnia z Gazety Frankfortskiey.

Kantor pocztowy i skarbowy bywszey armii Renu i Mozelli ruszaią do głowney w Berne kwatery Generała en chef Schavenbourg. 109. połbrigada wyszła ztąd wczora i dnia dzisieyszego do Porentru; zkąd wkroczy wgłąb Szwayцarow. Tamże udały się niedawno 8. kompanii kanonierow. Na mieysce tych diwizyi przyidzie do naś inna od armii Moguńckiey. Dwóch kuryerow z Wiednia dziś biegło do Paryża. Zakładnikow Cantonu Berne i Solothurn osadzono w naszey citadelli.

UWIADOMIENIE

Dla przysługi tych Obywateli Powiatu Szawelskiego, którzy w razie potrzeby o mil dwanaście a częstokroć i daley ieszcze po Lekarstwa posyłać bywaią przymuszeni, niżey podpisany ma honor donieść publicznie że zakłada w Mieście Szawlach porządna Aptekę, zkąd żądaiący różnego Medykamentu w przystępney cenie oraz bez naymnieyszey przewłoki w każdey czasu porze dostać będą mogli. Dat: w Szawlach dnia 24 Mca Kwietnia 1798 Roku.

Karol Klang Aptekarz.